

2017/2274(INI)

29.5.2018

NUOMONĖ

Tarptautinės prekybos komiteto

pateikta Užsienio reikalų komitetui

dėl ES ir Kinijos santykių padėties
(2017/2274(INI))

Nuomonės referentas: Iuliu Winkler

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Tarptautinės prekybos komitetas ragina atsakingą Užsienio reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. pažymi, kad Kinijos Liaudies Respublika (toliau – KLR) yra antra pagal dydį ES prekybos partnerė, o ES yra didžiausia KLR prekybos partnerė; atkreipia dėmesį į nuolat augančią prekybą tarp dviejų šalių, tačiau mano, kad prekybos prekėmis balansas yra asimetriškas KLR naudai; ragina laikytis bendradarbiavimu pagrįsto požiūrio ir konstruktyvios pozicijos siekiant veiksmingai spręsti susirūpinimą keliančius klausimus ir naudotis didelėmis ES ir KLR prekybos galimybėmis; ragina Komisiją stiprinti bendradarbiavimą ir dialogą su KLR;
2. pažymi, jog atlikus naujausius tyrimus nustatyta, kad nuo 2008 m. Kinija Europoje įsigijo turto už 318 mlrd. USD; pažymi, kad šis skaičius neapima kelių susijungimų, investicijų ir bendrųjų įmonių;
3. pažymi, kad KLR yra pagrindinė pasaulio prekybos dalyvė ir kad didelė šios šalies rinka galėtų iš esmės reikšti, ypač atsižvelgiant į dabartines pasaulines prekybos aplinkybes, geras galimybes ES ir Europos įmonėms; primena, kad Kinijos įmonės, įskaitant valstybės valdomas įmones, gauna naudos iš labai atvirų ES rinkų; pripažįsta puikius KLR rezultatus per pastaruosius keturis dešimtmečius ištraukiant šimtus milijonų piliečių iš skurdo;
4. pažymi, kad ES tiesioginės užsienio investicijos (TUI) Kinijos Liaudies Respublikoje nuo 2012 m. nuolat mažėjo, ypač tradiciniame gamybos sektoriuje, ir paraleliai didėjo investicijos į aukštųjų technologijų paslaugas, viešąsias paslaugas ir žemės ūkio bei statybos paslaugas, o KLR investicijos ES per pastaruosius kelerius metus sparčiai augo; pripažįsta, kad nuo 2016 m. KLR yra grynoji investuotoja Europos Sąjungoje; atkreipia dėmesį į tai, kad 2017 m. valstybės valdomų įmonių investicijos sudarė 68 proc. Kinijos investicijų į Europą; yra susirūpinęs dėl valstybės organizuojamų įsigijimų, kurie gali trukdyti strateginiams Europos interesams, su viešuoju saugumu susijusiems tikslams, konkurencingumui ir užimtumui;
5. teigiamai vertina Komisijos pasiūlymą dėl TUI tikrinimo mechanizmo saugumo ir viešosios tvarkos srityse, nes jis yra viena iš ES pastangų prisitaikyti prie kintančios pasaulinės aplinkos, konkrečiai neišskiriant kokio nors vieno ES tarptautinio prekybos partnerio; įspėja, kad mechanizmas neturėtų lemti paslėpto protekcionizmo; vis dėlto ragina jį greitai priimti;
6. palankiai vertina Prezidento Xi Jinpingo prisiimtus įsipareigojimus toliau atverti Kinijos rinką užsienio investuotojams ir gerinti investicijų aplinką, užbaigti neigiamo užsienio investicijų sąrašo peržiūrą ir panaikinti Europos įmonėms taikomus apribojimus, taip pat stiprinti intelektinės nuosavybės teisių apsaugą ir sudaryti vienodas sąlygas užtikrinant didesnę KLR rinkos skaidrumą ir geresnę reguliavimą; ragina vykdyti šiuos įsipareigojimus;
7. pakartoja, kad svarbu nutraukti visą prieš užsienio investuotojus nukreiptą diskriminacinę praktiką; atsižvelgdamas į tai primena, kad tokios reformos bus naudingos Kinijos ir Europos įmonėms, ypač labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms

įmonėms (MVI);

8. ragina Komisiją propaguoti naują Sąjungos Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą kaip pavyzdinį standartą plėtojant prekybos santykius su Kinija; atkreipia dėmesį į poreikį sistemingai vykdyti dialogą su Kinija ir kitomis PPO partnerėmis dėl reguliavimo reikalavimų, susijusių su mūsų ekonomikos skaitmeninimu ir jo daugialypiu poveikiu prekybai, gamybos grandinėms, tarpvalstybinėms skaitmeninėms paslaugoms, 3D spausdinimui, vartojimo modeliams, mokėjimams, mokesčiams, asmens duomenų apsaugai, nuosavybės teisių klausimams, audiovizualinių paslaugų teikimui ir apsaugai, žiniasklaidai ir žmonių tarpusavio ryšiams;
9. ragina KLR paspartinti prisijungimo prie PPO sutarties dėl viešųjų pirkimų procesą ir pateikti prisijungimo pasiūlymą siekiant Europos įmonėms suteikti prieigą prie jos rinkos tokiomis pačiomis sąlygomis, kuriomis jau naudojasi Kinijos įmonės, norėdamos pateikti į ES rinką; apgailestauja dėl to, kad Kinijos viešųjų pirkimų rinka užsienio tiekėjams ir toliau yra iš esmės uždara, todėl Europos įmonės patiria diskriminaciją ir stokoja galimybių patekti į Kinijos rinką; ragina KLR sudaryti Europos įmonėms ir darbuotojams nediskriminacines sąlygas dalyvauti viešuosiuose pirkimuose; ragina Tarybą skubiai priimti tarptautinę viešųjų pirkimų priemonę; ragina Komisiją atidžiai stebėti, ar sutartys nesudaromos su užsienio įmonėmis, kurios įtariamoms dempingo praktika, ir prireikus imtis veiksmų;
10. ragina koordinuoti veiksmus bendradarbiaujant su KLR dėl iniciatyvos „Viena juosta, vienas kelias“, remiantis abipusiškumo, darnaus vystymosi ir gero valdymo principais bei atviromis ir skaidriomis taisyklėmis, visų pirma dėl viešųjų pirkimų; šiuo atžvilgiu apgailestauja dėl to, kad Europos investicijų fondui ir KLR šilko kelio fondui, taip pat Europos investicijų bankui (EIB), Azijos plėtros bankui, Azijos infrastruktūros investicijų bankui, Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankui, Naujam plėtros bankui ir Pasaulio bankui pasirašius susitarimo memorandumus verslo aplinka Europos įmonėms ir darbuotojams dar nepagerėjo; apgailestauja dėl to, kad trūksta profesionalių poveikio darniam vystymuisi vertinimų įgyvendinant įvairius projektus, susijusius su iniciatyva „Viena juosta, vienas kelias“, ir pabrėžia, kad svarbu užtikrinti investicijų kokybę, ypač atsižvelgiant į teigiamą poveikį užimtumui, darbo teisėms, ekologiškai gamybai ir klimato kaitos švelninimui, laikantis daugiašalio valdymo ir tarptautinių standartų;
11. pritaria vykstančioms deryboms dėl išsamaus ES ir KLR investicijų susitarimo, kurios pradėtos 2013 m., ir ragina KLR aktyviau dalyvauti šiame procese; ragina abi šalis iš naujo dėti pastangas, kad būtų daroma pažanga derybose, kuriomis siekiama sudaryti iš tikrųjų vienodas sąlygas Europos įmonėms ir darbuotojams ir užtikrinti, kad patekimo į rinką srityje būtų taikomas abipusiškumo principas, siekiant nustatyti konkrečias nuostatas dėl MVI ir viešųjų pirkimų; be to, ragina abi šalis pasinaudoti investicijų susitarimu suteikiama galimybe didinti jų bendradarbiavimą aplinkos ir darbo teisių srityje ir į tekstą įtraukti tvaraus vystymosi skyrių;
12. primena, kad dėl bendrųjų įmonių prievolių keliuose pramonės sektoriuose ir užsienio kapitalo įmonėms taikomų papildomų diskriminacinių techninių reikalavimų, įskaitant privalomą duomenų vietos nustatymą ir šaltinio kodo atskleidimą, taip pat reglamentavimo taisyklių ES įmonės KLR susiduria su vis daugiau patekimą į rinką ribojančių priemonių; šiuo požiūriu palankiai vertina KLR valstybės tarybos 2017 m. paskelbtą pranešimą dėl kelių priemonių didesniai atvirumui ir aktyviam užsienio

investicijų panaudojimui skatinti, tačiau apgailestauja, kad nenumatytas tvarkaraštis siekiant jo tikslo; todėl ragina Kinijos valdžios institucijas skubiai įgyvendinti šiuos įsipareigojimus;

13. ragina ES bei jos valstybes nares ir Kiniją intensyviau bendradarbiauti siekiant sukurti žiedinę ekonomiką – šis neatidėliotinas poreikis tapo dar akivaizdesnis Kinijai priėmus teisėtą sprendimą uždrausti plastiko atliekų iš Europos importą; ragina abi partneres intensyviau bendradarbiauti ekonomikos ir technologijų srityse siekiant užtikrinti, kad formuojant pasaulines gamybos grandines, vykdant prekybą ir teikiant transporto ir turizmo paslaugas nesusidarytų nepriimtinos plastiko taršos mūsų vandenynuose sankaupos;
14. ragina KLR siekti atlikti atsakingą vaidmenį pasaulio arenoje, visiškai suvokiant įsipareigojimus, susijusius su jos ekonomine veikla ir šios veiklos rezultatais trečiosiose šalyse ir pasaulio rinkose, be kita ko, aktyviai remiant daugiašalę taisyklėmis grindžiamą prekybos sistemą ir PPO; mano, kad dabartinėmis pasaulinių vertės grandinių aplinkybėmis padidėjusi įtampa tarptautinės prekybos srityje turėtų būti mažinama pasitelkiant derybas, tuo pačiu metu pakartoja, kad būtina siekti daugiašalių sprendimų; atsižvelgdamas į tai ragina vykdyti prievoles, įtvirtintas KLR stojimo į PPO protokole, ir apsaugoti jos veiklos mechanizmus; atkreipia dėmesį į pagal PPO susitarimus numatytas pranešimo ir skaidrumo prievoles, susijusias su subsidijomis, ir reiškia susirūpinimą dėl dabartinės tiesioginio arba netiesioginio Kinijos įmonių subsidijavimo praktikos; ragina koordinuoti veiksmus su svarbiausiais ES prekybos partneriais dėl bendrų pastangų ir veiksmų siekiant kovoti su rinkos iškreipimais, atsirandančiais dėl valstybės kišimosi ir darančiais poveikį pasaulio prekybai, ir juos šalinti;
15. apgailestauja dėl to, kad, nors Europos antidempingo muitų nustatymo metodikos reformos procedūra užbaigta, KLR dar neatsiėmė PPO apeliaciniam komitetui pateikto ieškinio prieš ES;
16. reiškia susirūpinimą dėl tarifų didinimo priemonių, kurių imasi Kinija ir Jungtinės Amerikos Valstijos;
17. reiškia susirūpinimą dėl apribojimų, įskaitant 2017 m. užsienio investicijų kataloge ir 2017 m. laisvosios prekybos zonos neigiamame sąrašė nustatytuosius, su kuriais KLR ir toliau susiduria Europos įmonės, ypač labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės, taip pat tuose sektoriuose, kuriuose taikomas „Pagaminta Kinijoje 2025“ planas; ragina greitai sumažinti šiuos apribojimus siekiant visapusiškai panaudoti bendradarbiavimo ir Europoje diegiamų sistemų „Pramonė 4.0“ ir strategijos „Pagaminta Kinijoje 2025“ sąveikos kūrimo galimybes, nes būtina pertvarkyti mūsų gamybos sektorius siekiant diegti pažangias gamybos sistemas, įskaitant bendradarbiavimą daugiašaliuose forumuose rengiant ir nustatant atitinkamus pramonės standartus; primena, kad svarbu KLR mažinti vyriausybės subsidijas;
18. ragina KLR atsisakyti praktikos, pagal kurią patekimas į rinką vis labiau priklauso nuo priverstinio technologijų perkėlimo, kaip nurodyta ES prekybos rėmų Kinijoje pozicijos dokumente (2017 m.);
19. ragina atnaujinti derybas dėl Susitarimo dėl aplinkosaugos prekių (EGA), remiantis rezultatyviu ES ir KLR bendradarbiavimu kovojant su klimato kaita ir tvirtu bendru

įsipareigojimu įgyvendinti Paryžiaus susitarimą; atkreipia dėmesį į prekybos suteikiamas galimybes bendradarbiauti technologijų srityje kuriant švarias technologijas;

20. susirūpinęs atkreipia dėmesį į Komisijos ataskaitos dėl intelektinės nuosavybės teisių apsaugos ir užtikrinimo trečiosiose šalyse išvadas, kuriose nurodyta, kad KLR yra pagrindinė problema; pakartoja, kad reikia užtikrinti Europos žinių ekonomikos apsaugą; ragina KLR kovoti su neteisėtu europinių licencijų naudojimu, kurį vykdo Kinijos įmonės;
21. ragina Komisiją numatyti Europos Sąjungai galimybę dalyvauti parodoje „China International Import Expo“, kuri vyks 2018 m. lapkričio mėn. Šanchajuje, ir visų pirma suteikti MVI galimybę pristatyti savo veiklą; ragina Komisiją užmegzti ryšius su prekybos rūmais, visų pirma tose valstybėse narėse, kurios šiuo metu ne taip aktyviai prekiauja su Kinija, siekiant skatinti šią galimybę;
22. reiškia susirūpinimą dėl KLR valstybės priemonių, dėl kurių iškraipoma prekyba, įskaitant pramonės perteklinį pajėgumą tokiuose žaliavų sektoriuose, kaip, be kita ko, plieno ir aliuminio sektoriai; primena, kad Pasaulinio forumo dėl plieno perteklinio pajėgumo pirmajame ministrų susitikime, įvykusiame 2017 m., buvo prišimti įsipareigojimai neteikti rinką iškraipančių subsidijų, tačiau apgailestauja, kad Kinijos delegacija nepateikė duomenų apie pajėgumą; ragina KLR vykdyti savo įsipareigojimą iki 2018 m. birželio mėn. nustatyti ir atskleisti duomenis apie savo subsidijas ir paramos priemones, skirtas plieno ir aliuminio pramonei; pripažįsta pasaulinio pramonės perteklinio pajėgumo ir staiga išaugusio protekcionistinių prekybos priemonių kiekio ryšį ir toliau primygtinai ragina bendradarbiauti daugiašaliu lygmeniu, kad būtų sprendžiamos struktūrinės su pertekliu susijusios problemos; teigiamai vertina siūlomus trišalius JAV, Japonijos ir ES veiksmus PPO lygmeniu;
23. pabrėžia, kad svarbu parengti plataus užmojo ES ir KLR susitarimą dėl geografinių nuorodų, remiantis aukščiausiais tarptautiniais standartais, ir teigiamai vertina 2017 m. ES ir KLR bendrą pranešimą dėl 200 Kinijos ir Europos geografinių nuorodų sąrašo – dėl šių nuorodų apsaugos bus diskutuojama derybų metu; vis dėlto, atsižvelgdamas į tai, jog derybos buvo pradėtos 2010 m., mano, kad sąrašas – tai labai kuklus rezultatas, ir apgailestauja dėl nepakankamos pažangos šioje srityje; ragina greitai užbaigti derybas ir primygtinai ragina abi šalis apsvarstyti galimybę pasinaudoti būsimu ES ir KLR aukščiausio lygio susitikimu, kuris yra gera proga iš tikrųjų padaryti pažangą siekiant šio tikslo; pakartoja, kad reikia toliau bendradarbiauti sanitarijos ir fitosanitarijos priemonių srityje siekiant sumažinti ES eksportuotojams tenkančią naštą;
24. teigiamai vertina Kinijos sprendimą vieniems metams atidėti naujo importuojamų maisto produktų ir gėrimų sertifikavimo, dėl kurio būtų labai sumažėjęs maisto produktų importas iš ES, įgyvendinimą; be to, teigiamai vertina tai, kad atidėtas naujų elektromobilių standartų įgyvendinimas, ir ragina vesti turiningą dialogą ir užtikrinti didesnį koordinavimą tokių iniciatyvų klausimu;
25. rekomenduoja, kad Sąjunga ir Kinijos vyriausybė pradėtų bendrą G 20 iniciatyvą siekiant sukurti Pasaulinį forumą dėl aliuminio perteklinio pajėgumo, suteikiant įgaliojimus nagrinėti su visa boksito, aliuminio oksido ir aliuminio pramonės vertės grandine susijusius klausimus, įskaitant žaliavų kainas ir aplinkos aspektus;

26. ragina Komisiją aktyviai stebėti Kinijos taikomas prekybą iškraipančias priemones, turinčias poveikio ES įmonių pozicijoms pasaulio rinkose, ir imtis atitinkamų veiksmų PPO ir kituose forumuose, įskaitant ginčų sprendimo priemones;
27. pažymi, kad šiuo metu rengiamas naujas Kinijos užsienio investicijų įstatymas; primygtinai ragina susijusius Kinijos subjektus siekti skaidrumo, atskaitomybės, nuspėjamumo ir teisinio tikrumo ir atsižvelgti į šiuo metu vykstant ES ir Kinijos dialogui dėl prekybos ir investicijų santykių pateiktus pasiūlymus ir išreikštus lūkesčius;
28. reiškia susirūpinimą dėl naujo kibernetinio saugumo įstatymo, apimančio, be kita ko, naujas reglamentavimo kliūtis užsienio įmonėms, kurios parduoda telekomunikacijų ir IT įrangą bei paslaugas; apgailestauja, kad dėl tokių neseniai patvirtintų priemonių, taip pat Kinijos komunistų partijos grupių privačiose įmonėse, įskaitant užsienio bendroves, sukūrimo ir tokių priemonių kaip NVO įstatymas KLR verslo aplinka apskritai tampa priešiškesnė užsienio ir privatiesiems ekonominės veiklos vykdytojams;
29. pažymi, kad 2016 m. KLR bankų sistema, kuri dabar yra didžiausia pasaulyje, aplenkė euro zoną; ragina KLR leisti užsienio bankų įmonėms lygiomis teisėmis konkuruoti su šalies institucijomis ir bendradarbiauti su ES finansų reguliavimo srityje; palankiai vertina KLR sprendimą sumažinti tarifus 187 vartojimo prekėms ir panaikinti užsienio subjektų nuosavybės apribojimus bankams;
30. primena savo 2015 m. ataskaitą dėl ES ir KLR santykių, kurioje raginama pradėti derybas dėl dvišalio investicijų susitarimo su Taivanu; nurodo, kad Komisija ne kartą skelbė pradedanti derybas dėl investicijų su Honkongu ir Taivanu, tačiau apgailestauja, kad faktiškai jokios derybos iki šiol nepradėtos; pakartoja, kad pritaria dvišaliam investicijų susitarimui su Taivanu ir Honkongu; pripažįsta, kad abu partneriai galėtų būti ES įmonių atspirties taškas norint patekti į žemyninę Kiniją;
31. ragina Komisiją koordinuoti veiksmus su valstybėmis narėmis ir konsultuojantis su Parlamentu parengti vieningą Europos poziciją ir bendrą ekonomikos strategiją KLR atžvilgiu; ragina visas valstybes nares nuosekliai laikytis šios strategijos;
32. atkreipia dėmesį į galimas pasiūlytos socialinių kreditų sistemos pasekmes verslo aplinkai ir ragina ją įgyvendinti skaidriai, sąžiningai ir teisingai;
33. teigiamai vertina ES padarytą teisėkūros pažangą, susijusią su Reglamentu (ES) 2017/821 dėl alavo, tantalio, volframo, jų rūdų ir aukso iš konfliktinių ir didelės rizikos zonų Sąjungos importuotojų prievolių dėl išsamaus tiekimo grandinės patikrinimo, ir panašius Kinijoje parengtus konfliktinių zonų naudingųjų iškasenų teisės aktus, kuriais siekiama užtikrinti, kad vykdant prekybą minėtomis naudingosiomis iškasenomis nebūtų finansuojamas ginkluotas konfliktas; pabrėžia, kad būtina užkirsti kelią tam, kad konfliktinių zonų naudingosios iškasenos būtų panaudojamos mūsų mobiliuosiuose telefonuose, automobiliuose ir papuošaluose; ragina Komisiją ir Kinijos vyriausybę užtikrinti struktūrizuotą bendradarbiavimą siekiant remti naujų teisės aktų įgyvendinimą ir veiksmingai užkirsti kelią tam, kad pasaulio, Kinijos ir ES lydyklos bei rafinavimo įmonės naudotų konfliktinių zonų naudingąsias iškasenas, apsaugoti kalnakasius, įskaitant vaikus, nuo išnaudojimo ir reikalauti, kad ES ir Kinijos įmonės užtikrintų šių naudingųjų iškasenų ir metalų importą tik iš atsakingų šaltinių.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	28.5.2018
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 32 -: 3 0: 2
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Laima Liucija Andrikienė, Tiziana Beghin, David Borrelli, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Santiago Fisas Ayxelà, Christofer Fjellner, Eleonora Forenza, Karoline Graswander-Hainz, Nadja Hirsch, France Jamet, Jude Kirton-Darling, Patricia Lalonde, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Emmanuel Maurel, Emma McClarkin, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Alessia Maria Mosca, Franz Obermayr, Artis Pabriks, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Tokia Saïfi, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Klaus Buchner, Dita Charanzová, Sander Loones, Bolesław G. Piecha, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Ramon Tremosa i Balcells
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	Reinhard Bütikofer

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

32	+
ALDE	Dita Charanzová, Nadja Hirsch, Patricia Lalonde, Ramon Tremosa i Balcells
ECR	Sander Loones, Emma McClarkin, Bolesław G. Piecha, Joachim Starbatty
EFDD	Tiziana Beghin
ENF	Franz Obermayr
GUE/NGL	Eleonora Forenza, Helmut Scholz
NI	David Borrelli
PPE	Laima Liucija Andrikienė, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Santiago Fisas Aixelà, Christofer Fjellner, Sorin Moisă, Artis Pabriks, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Tokia Saïfi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Adam Szejnfeld
S&D	Karoline Graswander-Hainz, Jude Kirton-Darling, Bernd Lange, Emmanuel Maurel, Alessia Maria Mosca, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Joachim Schuster

3	-
ENF	Danilo Oscar Lancini
GUE/NGL	Anne-Marie Mineur
VERTS/ALE	Klaus Buchner

2	0
ENF	France Jamet
VERTS/ALE	Reinhard Bütikofer

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė